

Het integreren van de huisacademie en de opleidingsschool

Interview met Lobke Baars en Frank Crooijmans

Manager en regievoerder Opleiden bij huisacademie Quriuz

Op 13 februari 2019 werden de resultaten uit het onderzoek naar huisacademies gepresenteerd tijdens een bijeenkomst van het Netwerk Huisacademies. In het onderzoek wordt de aanbeveling gedaan om na te gaan of het mogelijk en wenselijk is om te zorgen voor meer afstemming tussen huisacademies en opleidingsscholen en andere professionaliseringsinitiatieven, in het kader van de doorlopende lijn van leraar-in-opleiding, starter naar ervaren leraar.¹ De Academische Opleidingsschool (AOS) Quadraam is een voorbeeld van een partnerschap waar afstemming plaatsvindt tussen samen opleiden en professionalisering in een huisacademie. Quadraam heeft met Quriuz de huisacademie en de opleidingsschool geïntegreerd

Het Platform Samen Opleiden & Professionaliseren wilde weten welke ontwikkelingen de huisacademie Quriuz doormaakt, en welke vraagstukken het integreren van samen opleiden en professionaliseren oplevert. We spraken met Lobke Baars en Frank Crooijmans, manager en regievoerder Opleiden bij Quriuz. ‘Wat kwam voort uit het onderzoek, wat interessant is voor jullie huisacademie en opleidingsschool?’, vroegen we aan Lobke en Frank. Het kwadrant uit het onderzoek, met de vier te onderscheiden typen huisacademies, werd meteen als goed bruikbaar ervaren. Het stelt de vraag ‘Hoe wil je je ontwikkelen als huisacademie?’ scherp. Quriuz bestaat uit vier kernelementen, namelijk opleiden, professionaliseren, innoveren en onderzoeken. Vanuit het element opleiden ziet Lobke hun huisacademie als regiospeler.² Met name door de verbinding met AOS Quadraam, waarmee ze aan verschillende overleggremia deelnemen. Voor de overige drie elementen is de huisacademie een platform voor professionalisering en schoolontwikkeling.

‘Begin niet te groot’

Op de vraag of AOS Quadraam zich in de regio actiever wil opstellen maken Frank en Lobke dus onderscheid tussen het samen opleiden en de huisacademie. Het samen opleiden, daarin zien ze een gedeelde verantwoordelijkheid in de regio. Wat betreft de huisacademie staat de toegevoegde waarde voor de eigen scholen voorop. Daarom zien ze voor de huisacademie op dit moment geen grote rol in de regio. Wel worden Lobke en Frank wekelijks benaderd door scholen van andere scholengroepen, besturen of partnerschappen met vragen over de huisacademie. De vragen lopen uiteen, van ‘Hoe kun je dat opstarten?’ tot aan de tips en tricks voor het opzetten en door ontwikkelen van een huisacademie. Op de vraag welke tips ze meegeven aan scholen vertelt Lobke dat dit sterk verschilt per school en per hulpvraag. ‘Begin niet te groot’, is vaak de eerste tip. Dit houdt ook in dat betrokken scholen fysiek niet een te grote afstand tot elkaar moeten hebben. Zo liggen de scholen die onderdeel uitmaken van Quadraam dicht bij elkaar, wat maakt dat deelname aan trainingen door medewerkers laagdrempelig is. Een andere tip is gebruik maken van de ontwikkeltijd van docenten. Dit kan dienen als kickstart voor het opstarten en vormgeven van een huisacademie.

In hetzelfde huis

De plek van de huisacademie Quriuz is vrij uniek, vertellen Lobke en Frank. De huisacademie en de opleidingsschool zitten namelijk in hetzelfde huis en vallen onder hetzelfde team. Dit maakt het goed mogelijk om het samen opleiden en professionaliseren integraal aan te pakken. Opleiden en

¹ Schenke, W., Weijers, D., Bollen, I. & Elshof, D. (2019). Huisacademies in kaart. Kohnstamm Instituut Amsterdam, p. 47.

² Schenke, W., Weijers, D., Bollen, I. & Elshof, D. (2019). Huisacademies in kaart. Kohnstamm Instituut Amsterdam, p. 39-41.

professionaliseren binnen de huisacademie is inhoudelijk belegd bij Frank en Lobke. Het ondersteuningsbureau van Quriuz ondersteunt bij de uitvoering van de activiteiten van de huisacademie. Het heeft organisatorische voordelen om de opleidingsschool en huisacademie te verenigen. Zo kan er voor het opleiden van studenten en de professionalisering van begeleiders gebruik worden gemaakt van de aanwezige expertise en structuur die er binnen de huisacademie is.

Een vliegwiel voor de inductiefase

Samen opleiden wordt als vliegwiel gebruikt voor de begeleiding van startende leraren. Lobke zegt: 'Dit doen we door de verbinding te maken tussen in opleiding zijn en starter zijn: je bent niet meer in opleiding, maar je moet nog wel begeleid worden.' Er wordt nu toegewerkt naar nieuw, gezamenlijk beleid voor de begeleiding van startende leraren. Bij de totstandkoming van het nieuwe beleid worden startende leraren betrokken. Tijdens een bijeenkomst hebben starters en leidinggevendenden van alle aangesloten scholen input geleverd voor het nieuwe beleid. Vervolgens is, samen met begeleiders van startende leraren, het beleid opgesteld. Nu moet de stap worden gemaakt van beleid naar uitvoering. Hoe zorg je ervoor dat nieuw beleid landt op de verschillende scholen? Dat is een vraag waar Frank en Lobke nog eens over willen sparren met startende leraren en hun begeleiders.

Een vindplek voor de doorlopende leerlijn

'Hoe zien jullie samen opleiden en professionaliseren samenkomen?', vroegen we aan Lobke en Frank. Het mooie is, zeggen ze, dat Quriuz op de volledige doorlopende leerlijn een vindplek is voor professionaliseringsactiviteiten. Alle professionaliseringsactiviteiten, voor studenten, starters en zittende leraren, worden georganiseerd door de huisacademie. Studenten maken, in het kader van samen opleiden, op hun eerste stagedag al kennis met Quriuz. Ook het opleidingsteam, betrokken bij leraren in opleiding, en de begeleiders van startende leraren zijn goed bekend met de huisacademie. Niet alleen door hun begeleidingstaken, maar ook vanuit hun eigen professionalisering. Lobke en Frank vertellen trots: 'Opleidingsschool Quadraam leidt in de huisacademie zelf werkplekbegeleiders en schoolopleiders op, wat gebeurt volgens de visie van de opleidingsschool. De opleiding van de schoolopleiders leidt tot een certificaat van Velon.'

Van intrinsieke motivatie naar beleid

Ondanks de grote bekendheid van de huisacademie levert de professionalisering van leraren nog genoeg uitdagingen op. Huisacademie Quriuz is ontstaan vanuit de intrinsieke motivatie van leraren om zich te professionaliseren, vertelt Lobke. De vraag 'Hoe zorg je ervoor dat alle docenten hun verantwoordelijkheid tot professionaliseren nemen?' is nu vaker te horen. Lobke en Frank willen toe naar professionaliseringsbeleid. Deelname aan professionaliseringsactiviteiten mag op basis van vrijwilligheid, maar professionalisering is niet vrijblijvend. Helder hebben ze voor ogen dat de huisacademie een middel is en niet een doel op zich. Maar hoe gaan ze dat aanpakken? Het gesprek met de scholen staat voorop. De ontwikkeling van Quriuz wordt nauw afgestemd met scholen, want zij zijn afnemer van het aanbod van de huisacademie. De vraag 'Wat zien scholen als toegevoegde waarde van de huisacademie?' vormt voor Lobke en Frank het uitgangspunt.

Wil je meer weten over het ontwikkelen en opzetten van een huisacademie? Lobke Baars leidt, samen met Wouter Schenke van het Kohnstamm Instituut, een rond-de-tafelgesprek op het congres 'Van ambities naar échte impact!' op woensdag 5 juni 2019. Aanmelden? [Klik hier.](#)

Wil je meer lezen over huisacademie Quriuz? [Voion, het Arbeidsmarkt & Opleidingsfonds voortgezet onderwijs, publiceerde onlangs een praktijkverhaal over de huisacademie.](#)